

Handreiking vermoedelijk onbeheerde nalatenschappen voor bewindvoerders, mentoren en (vrijwillige) schuldhulpverleners

Deze handreiking is gemaakt om u te ondersteunen wanneer uw cliënt is overleden en u de erfgenamen niet kent. De handreiking beschrijft stapsgewijs hoe te handelen en hoe het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) u hierbij kan helpen. Aanmelden en overdragen van een onbeheerde nalatenschap bij het RVB is kosteloos.

Het Rijksvastgoedbedrijf

De directie Transacties & Projecten, Sectie Onbeheerde Nalatenschappen van het RVB verricht werkzaamheden ten aanzien van de afwikkeling van onbeheerde nalatenschappen. Het doel van de werkzaamheden is om gelden en goederen uit onbeheerde nalatenschappen zoveel mogelijk ten gunste van traceerbare erfgenamen te laten komen.

Als er geen erfgenamen bekend zijn of als zij de nalatenschap bewust onbeheerd laten, kan de vermoedelijk onbeheerde nalatenschap worden aangemeld bij het RVB.

Het RVB maakt een inschatting of de baten in verhouding staan tot de kosten van het uitzoeken van de nalatenschap en het achterhalen van mogelijke erfgenamen. De informatie, die u als bewindvoerder heeft over de samenstelling van de nalatenschap, is daarom van groot belang.

In de praktijk is gebleken dat er veel onduidelijkheid bestaat over de taken van een curator, bewindvoerder, mentor of (vrijwillige) schuldhulpverlener na het overlijden van de cliënt. Het betreft de taken die men nog mag uitvoeren en de taken die men moet uitvoeren rondom het overlijden van een cliënt. Deze onduidelijkheid is de drijfveer geweest voor het oprichten van een regiegroep, met als doel het opstellen en onderhouden van deze handreiking. De regiegroep bestaat uit vertegenwoordigers van de KNB, brancheverenigingen en advocatuur in samenwerking met het RVB. De handreiking is bovendien besproken met de expertgroep CBM en de expertgroep Erfrecht van de Rechtspraak. Het gaat hier vaak om cliënten waarvan de nalatenschap vermoedelijk onbeheerd zal blijven, omdat de cliënt bij leven niet beschikt over een vangnet van familie of andere naasten.

Voor overlijden cliënt

Voordat uw cliënt overlijdt is er een aantal zaken die u al kunt regelen ter vereenvoudiging van de vervolgstappen na het overlijden:

- Indien uw cliënt daartoe nog in staat is, kan hij zelf regelingen treffen voor zijn uitvaart. Dat kan bij de notaris maar uw cliënt kan dat ook zelf doen bij handgeschreven, gedagtekend en ondertekend stuk (een codicil). Hij kan daarin iemand aanwijzen die opdracht mag geven voor de uitvaart. De kosten van de uitvaart mogen worden verhaald op de nalatenschap.
- U kunt de kantonrechter verzoeken om een machtiging te verlenen voor de aankoop van een uitvaartpolis of het opnemen van een reservering voor de kosten van de uitvaart.
- U kunt met uw cliënt spreken over diens erfgenamen na zijn overlijden en over de mogelijkheid om een testament bij de notaris op te stellen. Als uw cliënt niet meer weet of hij een testament heeft opgemaakt, dan kunt u daarover namens uw cliënt inlichtingen inwinnen bij het [Centraal Testamentenregister](#). Heeft uw cliënt geen testament of wil hij zijn testament herzien, dan kan ook als er curatele, bewind of mentorschap is ingesteld, uw cliënt een (nieuw) testament maken. Voorwaarde is wel dat uw cliënt wilsbekwaam is ter zake van de beschikkingen die hij in zijn testament wil maken, dat wil zeggen dat hij die beschikkingen begrijpt en in staat is de gevolgen daarvan te overzien. Hiervoor is toestemming van de kantonrechter nodig. U kunt hierover contact opnemen met een notaris.
- Inventarisatie maken van de aanwezige goederen. De boedelbeschrijving die de bewindvoerder bij aanvang van het bewind moet maken (zie <https://www.rechtspraak.nl/sitecollectiondocuments/boedelbeschrijving.pdf>) is ook in andere situaties dan bij bewind heel bruikbaar. Hierbij is het aan te bevelen ook waardevolle inboedelgoederen te beschrijven, dit ter bescherming van uzelf en uw cliënt. Dit geldt ook voor de rekening en verantwoording, die u als bewindvoerder moet afleggen.

Na overlijden cliënt

Na het overlijden van uw cliënt moet de kantonrechter zo snel mogelijk op de hoogte gesteld worden. Door het overlijden eindigt het bewind automatisch en daarmee eindigen ook de taken van de bewindvoerder. De (gewezen) bewindvoerder is op grond van de wet alleen nog verplicht om de eindrekening en verantwoording op te maken. Degene(n) die na u tot beheer bevoegd is/zijn, zijn de erfgenamen van uw cliënt of de executeur als die is benoemd in het testament van uw cliënt. De notaris kan u informeren en kan door een controle te doen bij het Centraal Testamentenregister nagaan of er een testament is opgesteld en wat het laatste testament is.

Als u uit hoofde van uw taak als bewindvoerder nog wat te vorderen heeft van de cliënt (loon bijvoorbeeld), dan bent u schuldeiser van de nalatenschap. Als er een verklaring van erfrecht is gemaakt, kunt u daar een afschrift van vragen. Als die nog niet is gemaakt, kunt u eventueel zelf een notaris opdracht geven die te laten maken. Dit kan niet als u geen schuldeiser bent.

Wanneer er geen erfgenamen bekend zijn, ongeacht of het saldo van de nalatenschap toereikend is, kan een beroep worden gedaan op de gemeente voor het verzorgen van de uitvaart (Wet op de lijkbezorging).

Het afwikkelen van de nalatenschap heeft geen dringende tijdsdruk en is daarmee nadrukkelijk geen taak van de bewindvoerder maar dient te worden opgepakt door de erfgenamen. Denk hierbij aan het ontruimen van de eigen woning of het verdelen van de erfenis. Er is wel tijdsdruk bij de ontruiming van bijvoorbeeld een verpleeghuiskamer. Als de cliënt geen (bekende) familie/erfgenamen heeft, ontstaat er een impasse. Het verdient aanbeveling op deze situatie te anticiperen, door voor het overlijden afspraken te maken met het verpleeghuis en met de cliënt afspraken te maken over de inboedel. De cliënt kan eventueel in een [codicil](#) aangeven wat er met de inboedel moet gebeuren. De bewindvoerder kan dat codicil bewaren of bij een notaris in bewaring geven.

Gaat het om waardeloze inboedel waarover niet bij codicil is beschikt, dan mag die worden afgevoerd. Waardevolle zaken en persoonlijke spullen moeten worden opgeslagen.

Omdat de taak van de bewindvoerder eindigt bij overlijden, is de bewindvoerder niet verplicht te ontruimen of spullen te bewaren. Maar het mag wel. U handelt dan op grond van zaakwaarneming. U heeft daarvoor geen machtiging van de kantonrechter nodig omdat zijn toezichthoudende taak (wat dit betreft) is geëindigd. U moet wel kunnen verantwoorden wat u heeft gedaan. De erfgenamen kunnen u daarop aanspreken. De kosten voor de ontruiming en de opslag komen in beginsel voor rekening van de erfgenamen. Houd er rekening mee dat het lang kan duren voordat u die kosten terugkrijgt.

Hoe doet u een melding bij het Rijksvastgoedbedrijf

Indien er sprake is van een vermoedelijk onbeheerde nalatenschap kan er een melding verzonden worden via een e-mail naar postbus.rvb.nalatenschappen@rijksoverheid.nl onder vermelding van alle relevante informatie. Denk hierbij aan de volgende gegevens: naam, geboortedatum, overlijdensdatum, laatste adres, specificatie saldo, kopie akte van overlijden, hoogte van eventuele schulden. Nakomende post kan doorgezonden worden.

U kunt naar genoemd e-mailadres ook al uw vragen mailen en/of een terugbelverzoek achterlaten.

Rijksvastgoedbedrijf

Korte Voorhout 7

Postbus 16169 | 2500 BD Den Haag

www.rijksvastgoedbedrijf.nl